

OPONENTNÍ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Název: Vliv dechových cvičení u osob po poranění míchy

Autor: Mgr.Artem Vetkasov

Oponent: Doc. Miroslav REVENDA, CSc

Dříve než přistoupíme k vlastnímu hodnocení, chci vyslovit přesvědčení, že každá vědecká práce, jejímž cílem je zlepšení kvality života, si zaslouží mimořádnou pozornost i ocenění. O to větší pak, jde-li o osoby doživotně zdravotně postižené. Práce Magistra Vetkasova patří bezesporu do této kategorie. A nyní k vlastnímu hodnocení.

Předložený spis o 142 stránkách obsahuje 19 obrázků, 12 tabulek a 11 grafů.

TEORETICKÁ část práce je rozdělena do 7 kapitol, PRAKTICKÁ pak, včetně diskuse a doporučení pro praxi je popsána ve čtyřech kapitolách. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY – zde pod názvem REFERENČNÍ SEZNAM na stránkách 119 až 131 obsahuje 146 písemných zdrojů plus 10 zdrojů elektronických.

Nyní k jednotlivostem: Jako nepřilíš šťastný se mi zdá sám název práce. Česky určitě výstižněji by znělo například: Vliv dechových cvičení... „na zlepšení dýchání“ („na rozvoj plicních funkcí“ – „na zvýšení vitální kapacity“) ... u osob po poranění míchy !! (VLIV na něco). Také by to přesněji odpovídalo stanoveným cílům a hypotézám práce – viz strana 82 – kde se předpokládá – že cvičením dojde k „zvětšení exkurze hrudníku při nádechu a výdechu“. V každém případě, znovu cituji: „vliv cvičení u osob.... nezní česky .

Je známo, že autor je cizinec, proto je žádoucí aby nejen oponent, ale i běžný čtenář díla byl k textu psaném v češtině tolerantní. Ale jen do určité míry! Markantní výjimkou k toleranci je strana č. 5 (pravděpodobně vložena tak zvaně „na poslední chvíli“) Je uváděná nadpisem SOUHRN - zde se píše:

a/ CÍL: „Cílem výzkumu bylo určit vliv dýchání u osob po poranění míchy“(všichni vlivem dýchání žijeme). Autor ale zcela jistě chtěl zjistit vliv cvičení na dýchání !

b/ METODY/: „ Výzkumné studio bylo rozděleno na dva pilotních studie. Každé studie trvalo šest měsíců“. Otrocky přeloženo do češtiny: Výzkumná studie byla rozdělena do dvou pilotních studií. Každá v trvání šesti měsíců. Celá strana 5 by si zasloužila patřičnou úpravu a výměnu.

TEORETICKÁ příprava řešení studie (práce, či experimentu) byla zřejmě velmi pečlivá a náročná. Autor na téměř 60 stránkách cituje a v přípravě své práce využívá více než 150 pramenů z oboru ANATOMIE, FYZIOLOGIE, REHABILITACE, DÝCHÁNÍ a dalších specializací. (viz Teoretická východiska) Zpracování použitých pramenů je na vysoké odborné úrovni.

CÍLE, HYPOTÉZY, ÚKOLY PRÁCE . Jazykové výhrady máme rovněž k formulacím cílů a hypotéz popsaných na straně 82. Ad Cíle 7.1. Z kontextu tématu nejde o „vliv dýchání u jedinců po PM“, ale o „vliv dechových cvičení“ na (dýchání) resp. (zlepšení dýchání), (zlepšení plicní ventilace) apod. Ad Hypotéza H1 zní naproti tomu jasně: ...vlivem d.cvi.dojde ke zvětšení exkurze hrudníku.

PRAKTICKÁ část popisuje mimo jiné charakteristiku souborů, pilotní studie, i popis dechových cvičení. Je pochopitelné, že vzhledem k diagnóze nemohly být výzkumné skupiny rozsáhlé (2012 – 15 účastníků, 6 žen a 9 mužů, věkový rozptyl 19 až 50 let), (2013 – 15 úč., 7 žen a 8 mužů. Věkový rozptyl 25 až 60 let). Z uvedeného vyplývá, že srovnávání vstupních a závěrečných vyšetření či výsledků může být interpretováno pouze u jednotlivců. Průměrování by bylo velmi problematické. Tím spíše, že reakce na fyzickou zátěž (cvičení) je u mladého organismu bezesporu jiná než u osoby starší. Přesto ale je možno konstatovat, že například nadprůměrná dechová frekvence se cvičením u všech probantů snížila. Další použité metody sledování vlivu baterie dýchacích cvičení na zvýšení efektivity dýchání vykazují podobné výsledky.

Autor sledoval hlavně ZMĚNY frekvence dýchání, ZMĚNY usilovné vitální kapacity, ZMĚNY jednosekundové vitální kapacity a ZMĚNY obvodu hrudníku při nádechu a výdechu. Rovněž pak i *Změny RTG plic. Výsledky opakovaných šetření po ukončení experimentů pak vykazují některé příznivé hodnoty a ve většině potvrzují předpoklady cílů a stanovených hypotéz. Uvádí pak, že:*

H1 – Vlivem dechových cvičení došlo ke zvětšení exkurze hrudníku při nádechu i výdechu,

H2 - Spirometrická vyšetření potvrdila zlepšení jen u některých parametrů,

H3 – RTG snímky dokazují jen „středně velké“ rozdíly mobility dolních žeber.

Předložená práce má svůj význam převším svým zaměřením na osoby doživotně hendikepované. Vzešla údajně ze setkání s osobou takto postiženou. Snaha o jakékoliv usnadnění, či dokonce zlepšení kvality života u osob s poraněním míchy má v tomto smyslu mimořádnou cenu. Patrný prospěch prokázaného „lepšího dýchání“ už mají účastníci experimentu.

ZÁVĚR : Předložená práce svým obsahem i rozsahem splňuje podmínky stanovené pro doktorské disertační práce a její obhajobu doporučuji.

V Praze dne 17.2.2016

Doc. Miroslav Revenda, CSc